

Odporúčania z konferencie ŠPORT A SPOLOČNOSŤ na zlepšenie budúcnosti slovenského športu

1. Šport ako prirodzená súčasť života

„Zvýšiť dostupnosť a popularitu športu pre širokú verejnosť, vrátane rekreačných a amatérskych aktivít.“

Štát a predovšetkým zdravotné poisťovne by sa mali podieľať výraznou mierou na propagácii a podpore športu a najmä zdravého životného štýlu. Pre zdravotné poisťovne by mala byť prirodzenou podporou pohybových aktivít ako nástroja na zlepšenie verejného zdravia a zníženia nákladov na liečbu.

2. Zdôrazňovanie významu pohybu pre deti a mládež

„Konceptná podpora pohybových aktivít na školách a v kluboch, organizácia športových programov a popularizácia športu sú dôležité pre budúcnosť športu.“

Významným nástrojom na väčšiu aktiváciu detí a mládeže sú športové poukazy. Ich správne nastavenie by malo byť prioritné pre štát. Väčšou aktiváciou detí a mládeže následne vzniká podhubie pre zvýšenie členskej základne. Z početnejšej základne možno identifikovať viac talentov.

V útlom veku je kľúčové, aby deti dostali všestranný športový základ, čo zvýrazňuje význam predovšetkým gymnastickej, atletickej a plaveckej prípravy. Športujúce deti by sa nemali príliš skoro špecializovať, mali by mať možnosť rozvíjať širší rozsah svojich pohybových schopností. Tento prístup umožní, aby sa dieťa mohlo prirodzene a v správnom čase rozhodnúť pre šport, v ktorom vyniká, bez rizika predčasnej špecializácie a vyhorenia.

3. Identifikácia talentov

„Efektívna identifikácia športových talentov je nevyhnutným krokom pre zabezpečenie dlhodobého rozvoja slovenského športu.“

Proces by mal byť systematický, transparentný a prístupný čo najširšej verejnosti, aby sa minimalizovalo riziko prehliadnutia talentov. Športové kluby a školy by mali úzko a efektívne spolupracovať na identifikácii fyzických a mentálnych predispozícií detí pre rôzne športové disciplíny. Tento proces by mal byť podporený pravidelnými testami motorických schopností, ktoré budú hodnotiť potenciál každého jednotlivca.

Športové školy by sa v rozpore s trendom posledných rokov zameriavania sa na kvantitu (počet študentov) znovu mali vrátiť k zvyšovaniu športovej úrovne svojich študentov, teda ich športovej kvality. Športové zväzy by mali vytvoriť celonárodné programy, ktoré budú zamerané na vyhľadávanie talentov v spolupráci so školami a klubmi. Je dôležité smerovať tieto programy aj do menších miest a obcí. Výsledkom bude širší záber talentov po celom Slovensku.

4. Duálna kariéra športovcov

„Aby si športovci nemuseli voliť medzi vzdelaním a kariérou, je potrebné vytvoriť funkčný systém duálnej kariéry.“

Pomôže udržať športovcov v športe počas kritických období, ako sú prechod na strednú školu a univerzitu, a zároveň zabezpečí ich prípravu na život po kariére. Na rozvoji duálnej kariéry by malo športové hnutie spolupracovať so štátnou správou a inštitúciami.

5. Zlepšenie vzdelávania a financovania trénerov

„Vzdelaní a finančne zabezpečení tréneri sú kľúčovými aktérmi v rozvoji mladých talentov.“

Je nevyhnutné, aby tréneri mali prístup k modernému vzdelaniu a boli adekvátne finančne ohodnotení, aby najlepší odborníci zostali v športe, najmä v práci s mládežou. V tomto smere si možno brať príklad z Maďarska, kde štát pred časom vytvoril program dôstojného financovania množstva najlepších trénerov. Vďaka tomuto programu sa mnohí maďarskí športoví odborníci pôsobiaci v zahraničí vrátili pracovať domov.

Skončením povinného štúdia by sa nemalo skončiť vzdelávanie trénerov. Nadalej by sa mali rozvíjať a absolvovať špecializované kurzy.

6. Reforma systému pre elitných športovcov – „Top Tím“

„Efektívna finančná podpora a odborná pomoc pre elitných športovcov je dôležitá pre dlhodobé dosahovanie špičkových výsledkov.“

Top tím musí byť efektívne riadený a orientovaný na medzinárodné úspechy podľa významu podujatia. Financovanie členov Top tímu musí byť adresné a zohľadňovať špecifiká daného športu. Osobitný top tím so zreteľom na cieľ kvalifikácie na OH či PH by mal vzniknúť aj pre kolektívne športy.

V nastavení financovania Top tímu treba jednoznačne stanoviť, s akou časťou sumy môžu športovci nakladať podľa vlastného uváženia. Sumy, pridelená členovi Top tímu a určená výlučne na zabezpečenie kvalitnej športovej prípravy, musí byť presne špecifikovaná a zdôvodnená v oponovanom harmonograme športovej prípravy a následne pri vyhodnocovaní HŠP jasne vydokladovaná. Tento proces by mal zabezpečovať a zastrešovať príslušný športový zväz, pretože športové úspechy na medzinárodných súťažiach sa významne podieľajú na určení výšky jeho štátneho príspevku pre uznaný šport.

7. Dlhodobá koncepcia rozvoja športu

„Vytvorenie dlhodobej stratégie rozvoja športu vo všetkých článkoch športového prostredia a na všetkých úrovniach spoločnosti vrátane sektoru zdravotníctva s kvalitatívnymi cieľmi.“

Stratégia a koncepcia rozvoja športu má reflektovať na aktuálne potreby a ciele, s dôrazom na rozvoj športového odvetvia, na prácu s mládežou a rozvoj talentov. Plán musí byť kontinuálny, s cieľom stabilizovať a zvyšovať športovú základňu. Rovnako aj štátna správa by mala mať

svoju dlhodobú stratégiu rozvoja a podpory športu. Jedným zo základných pilierov by mala byť Stratégia Šport 2030, ktorú pripravil SOŠV.

8. Rozvoj športovej infraštruktúry

„Výstavba kvalitnej tréningovej infraštruktúry a špičkových športovísk je kľúčovým nástrojom pre rozvoj športu.“

Len v kvalitných podmienkach môžu vyrásť noví úspešní športovci. Zároveň sa zvýši dostupnosť športu. Existencia špičkových športovísk s dostatočným zázemím aj diváckou kapacitou, či už nových, alebo renovovaných, zasa umožní úspešné kandidatúry na usporiadanie vrcholných medzinárodných športových podujatí. Ich usporiadanie je zase dôležitým faktorom posilnenia pozícií príslušného športového zväzu v medzinárodnej športovej diplomacii.

9. Využívanie moderných trendov v športe

„Moderné technológie a prístupy, ako sú športová veda, analýza dát, individualizované tréningové plány či psychologická príprava, musia byť súčasťou každodennej prípravy športovcov.“

Je potrebné využívať moderné diagnostické nástroje a testy, ktoré dokážu presne merať fyzické, technické a psychologické parametre potenciálnych športovcov. Odborníci z oblasti športovej vedy, fyzioterapie a psychológie by mali byť aktívne zapojení do športových príprav talentov i profesionálnych športovcov. Osobitne vysokoškolskí pedagógovia a vedci zo špecializovaných fakúlt by mali výrazne viac ako doteraz priamo participovať na príprave a realizácii tréningového procesu. Užšie prepojenie teórie s praxou je zásadné pre výrazný rozvoj kvality športovej prípravy.

10. Medzinárodná spolupráca a výmena skúseností

„Posilnenie medzinárodnej spolupráce a výmeny odborných skúseností so zahraničnými partnermi sú dôležité pre napredovanie slovenského športu.“

Zdieľanie inovatívnych tréningových metód, prístupov k vzdelávaniu trénerov a skúseností z iných krajín môže výrazne zlepšiť naše výsledky a pripraviť športovcov na globálnu konkurenciu. V tomto smere treba podstatne viac než doteraz využívať možnosti, ktoré vyplývajú z platných zmlúv o spolupráci medzi Slovenským olympijským a športovým výborom a národnými olympijskými výbormi v iných krajinách.